

II

(Aktai, kurių skelbti neprivaloma)

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2003 m. spalio 1 d.

dėl valstybės pagalbos, kurią Vokietija suteikė bendrovei *Jahnke Stahlbau GmbH* Halėje

(pranešta dokumentu Nr. C(2003) 3375)

(autentiškas tik tekstas vokiečių kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2005/940/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas dėl šios pagalbos.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

(3) Vadovaudamasi 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽³⁾, 10 straipsnio 3 dalimi, Komisija paprašė Vokietijos pateikti visą informaciją, būtiną siekiant patikrinti, ar Saksonijos-Anhalto federacinės žemės konsolidavimo paskola buvo suteikta pagal patvirtintą pagalbos schemą.

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas pagal pirmiau nurodytus straipsnius⁽¹⁾,

(4) Komisija negavo jokių suinteresuotų šalių nuomonių.

kadangi:

(5) 2001 m. gegužės 17 d., 2002 m. lapkričio 22 d. ir 2003 m. sausio 17 d. Vokietija pateikė savo pastabas dėl procedūros inicijavimo.

I. PROCEDŪRA

(1) 1999 m. gruodžio 30 d. laišku Vokietija pranešė Komisijai apie įvairias pagalbos priemones, taikomas bendrovei *Jahnke Stahlbau GmbH* Halėje (toliau – *Jahnke*). Atvejis buvo užregistruotas numeriu NN 9/2000.

(6) 2003 m. sausio 17 d. Vokietija Komisijai pranešė, kad *Jahnke* pareiškė ieškinį dėl bankroto bylos iškėlimo; 2003 m. liepos 31 d. Vokietija pranešė, kad 2003 m. vasario mėn. buvo iškelta bankroto byla.

(2) 2001 m. kovo 2 d. laišku Komisija informavo Vokietiją apie savo sprendimą pradėti procedūrą pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį dėl šios pagalbos ir dėl paskelbto turto pardavimo. Komisijos sprendimas buvo paskelbtas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*⁽²⁾. Komisija pakvietė

II. APRAŠYMAS

(7) Plieno konstrukcijų statybos bendrovė *Jahnke* yra įsikūrusi Halėje (Saksonijos-Anhalto federacinėje žemėje), remtiname regione, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punkte.

⁽¹⁾ OL C 160, 2001 6 2, p. 2.

⁽²⁾ Žr. 1 išnašą.

⁽³⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

1. Pagrindiniai faktai

- (8) 1999 m. lapkričio 12 d. *Jahnke* įkūrė Berndas Jahnke, plieno konstrukcijų statybos bendrovės *Jahnke Stahlbau GmbH Lenzen* (toliau – *Jahnke Lenzen*) gamybos direktorius, siekdamas perimti bendrovės *HAMESTA Steel GmbH* (toliau – *HAMESTA*), kuri 1999 m. gegužės mėn. paskelbė bankrotą, turtą. *HAMESTA* buvo bendrovės *Hallische Metall- und Stahlbau GmbH i.Gv.*, kuriai nuo 1998 m. buvo iškelta bankroto byla, teisių perėmėja. 1995 m. *Treuhandanstalt* privatizavo *Hallische Metall- und Stahlbau GmbH* ir pardavė ją bendrovei *Thuringia AG*. Privatizuojant buvo suteikta maždaug 37 mln. eurų teisėtos pagalbos suma.
- (9) 1999 m. lapkričio mėn. *HAMESTA* bankroto administratorius p. Jahnke pranešė, kad *HAMESTA* turtą galės parduoti tik pritarus kreditorių susirinkimui. Turėdamas omenyje, kad vėliau turtas bus parduotas *Jahnke*, bankroto administratorius numatė galimybę *Jahnke* naudotis turtu už maždaug 13 000 eurų mėnesinį mokestį, mokamą nuo 2000 m. sausio 1 d.
- (10) 2001 m. vasario 3 d. bankroto administratorius ir p. Jahnke sudarė perėmimo sutarties projektą, pagal kurį investuotojas turėjo įsigyti turtą už numatomą maždaug 2,5 mln. eurų kainą. Tačiau tuo metu kreditorių susirinkime buvo nuspręsta neįgyvendinti perėmimo sutarties ir parduoti turtą aukcione. Todėl perėmimo sutartis nebuvo patvirtinta ir negalioja.
- (11) 2000 m. gegužės mėn. bankroto administratorius ir p. Jahnke neribotam laikui sudarė naują nuomos sutartį už 11 300 eurų nuompinigių per mėnesį, nutraukiamą iš anksto perspėjus prieš šešis mėnesius metų pabaigoje.
- (12) 2002 m. lapkričio mėn. Vokietija Komisijai pranešė, kad *Jahnke*, siekdama įsigyti turtą, pirmiausia ketino iš dviejų *HAMESTA* kreditorių perimti teisę įkeisti nekilnojamąjį turtą, taip siekdamas užtikrinti savo, kaip pirkėjo, pozicijas. Todėl *Jahnke* sudarė su abiem kreditoriais sutartį dėl teisės įkeisti nekilnojamąjį turtą perėmimo už 1,54 mln. eurų mokestį.
- (13) Remiantis Vokietijos pateikta informacija, *HAMESTA* turto aukcionas neįvyko. *Jahnke* vis dar vykdomas bankroto procesas. Viešas *HAMESTA* turto aukcionas iš pradžių buvo numatytas 2002 m., o dabar turi vykti 2003 m. pabaigoje. *Jahnke* bankroto procesas nebus baigtas iki 2004 m. vidurio.
- (14) 2001 m. kovo mėn. *Jahnke* su maždaug 80 darbuotojų padidino apyvartą iki apytikriai 5 mln. eurų (2000 m. – maždaug 2 mln. eurų) ir uždirbo apie 18 000 eurų (2000 m. – apie 100 000 eurų) pelno. 2001 m. *Jahnke Lenzen* pasiekė 3,3 mln. eurų (2000 m. – apie 4,4 mln. eurų) apyvartą ir uždirbo apie 21 000 eurų (2000 m. – apie 71 000 eurų) pelno. *Jahnke Lenzen* dirba apie 40 darbuotojų.
- (15) Restrukturizavimo sąnaudų ir lėšų sąmata gerokai pasikeitė, palyginti su 1999 m. ir 2000 m. Komisijai iš pradžių pateiktais duomenimis. 2000 m. rugsėjo 4 d. laišku buvo nurodyti šie finansavimo poreikiai:

2. Pagalbos priemonės

Finansavimo poreikiai (EUR)	Lėšų kilmė (EUR) (skaičiai suapvalinti)			
	Investuotojo lėšos	Sparkasse Halle	Saksonijos-Anhalto federacinė žemė	Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (toliau – BvS)
Įsigijimo kaina: iki 2,5 mln.		20 % iš 2,5 mln. 500 000	Užstatas už 80 % 2 mln. paskolos	
Turtas/Einamoji sąskaita: 410 000	Akcinis kapitalas 260 000			150 000
Užsakymų finansavimas ir įsisteigimo išlaidos: 670 000			Konsolidavimo paskola 260 000	410 000
Iš viso: 3,58 mln.	260 000	500 000	2,26 mln.	560 000

Turto iki 2,5 mln. EUR įsigijimo kaina

- (16) Turto įsigijimo kaina turėjo būti finansuojama 2,5 mln. Vokietijos markių banko paskola, iš kurios 80 % buvo garantuoti Saksonijos-Anhalto federacinės žemės užstatu. Likę 20 % turėjo būti garantuoti teise įkeisti nekilnojamąjį turtą ir nuosavybę.
- (17) Saksonijos-Anhalto federacinės žemės užstatas turėjo būti suteiktas vadovaujantis patvirtinta užstato schema⁽⁴⁾. Viena iš schemos sąlygų – kad būtų laikomasi Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (toliau – gairės) kriterijų⁽⁵⁾.
- (18) Remiantis Vokietijos duomenimis, nebuvo suteikta nei banko paskola turtui pirkti, nei užstatas.

Įsisteigimo priemonių finansavimas

- (19) Įsisteigimo sąnaudoms padengti *Jahnke* reikėjo 1,08 mln. eurų apyvartinio kapitalo – daugiausia užsakymams finansuoti ir atnaujinamajam kreditui. Investuotojas prie šios sumos prisidėjo 260 000 eurų, *Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben* (toliau – BvS) – dviem paskolomis, kurių bendra suma sudarė 560 000 eurų, o Saksonijos-Anhalto federacinė žemė prisidėjo 260 000 eurų paskola⁽⁶⁾.
- (20) Gavus Komisijos sutikimą, BvS paskolos turėjo būti konvertuojamos į dotacijas.
- (21) Apyvartinio kapitalo reikėjo techninės priežiūros priemonėms, tarpiniam numatomų išmokėjimų finansavimui ir užsakymų finansavimui. Remiantis Vokietijos valdžios institucijų duomenimis, plieno konstrukcijų statybos pramonėje įprasta, kad už maždaug 10 % užsakymo vertės iš pradžių laiduoja bankas. Baigus darbą ir pristatius produktą, klientas turi teisę nuo dvejų iki penkerių metų reikalauti 5 % garantijos.

3. Restruktūrizavimo koncepcija

- (22) Remiantis Vokietijos duomenimis, investuotojo restruktūrizavimo planas daugiausia yra pagrįstas jo sukaupta praktine patirtimi, veiksmingos kontrolės įvedimu ir valdymo sugriežtinimu, administracinių išlaidų mažinimu, veiklos sričių restruktūrizavimu ir intensyvesniu *Jahnke Lenzen* platinimo tinklo naudojimu. Laikotarpis

nuo 1999 m. gruodžio 1 d. iki 2002 m. lapkričio 30 d. buvo nurodytas kaip restruktūrizavimo laikotarpis.

- (23) Pagal restruktūrizavimo planą buvo numatyta, kad 2000 m. apyvartos/metiniai rezultatai sudarys maždaug 8 mln./250 000 eurų, 2001 m.–9 mln./600 000 eurų, o 2002 m.–10 mln./600 000 eurų. Faktiniai 2000 m. apyvartos/metiniai rezultatai sudarė 2 mln./100 000 eurų, o 2001 m.–5 mln./15 000 eurų.
- (24) Remiantis Vokietijos duomenimis, restruktūrizavimo planą sudarė šios priemonės.

Vadovybė ir darbuotojai

- (25) Remiantis Vokietijos duomenimis, netinkamas įmonės valdymas buvo viena iš priežasčių, kodėl HAMESTA bankrutavo. HAMESTA dirbo per daug žmonių veiklos ir administracijos srityse, todėl įmonės valdymas daug kainavo ir buvo neveiksmingas.
- (26) Darbuotojų buvo sumažinta iki 80, iš kurių 45 dirbo gamybos srityje. Ypač sumažintas buvo įmonės valdymo darbuotojų skaičius. Prie nuolatinių darbuotojų prisidėjo du nepriklausomi konsultantai, advokatas ir verslo konsultantas, kurie turėjo perimti anksčiau įmonėje vykdomas užduotis.

Kontrolė

- (27) Vokietijos nuomone, HAMESTA anksčiau nelabai profesionaliai vykdavo užsakymus. Nebūdavo apskaičiuojamos vykdamas sutartinius įsipareigojimus papildomai suteiktos paslaugos, todėl jos nebūdavo įtraukiamos į sąskaitą klientams. Dėl to būdavo neteisingai vykdoma užsakymų sąnaudų apskaita.
- (28) Restruktūrizuojant bendrovę, 1999 m. gruodžio mėn. buvo papildomai įdiegta įmonės valdymo koncepcija su nurodymais dėl įmonės tikslų formulavimo, valdymo ir vykdymo, pagrįsta šiuolaikine apskaitos ir verslo planavimo programine įranga. Todėl galima iš karto apskaičiuoti šiuo metu atliekamų užsakymų savikainą.

Gamyba ir veiksmingesnė technologija

- (29) Sandėlių tvarkymo sistema turėjo padėti tiksliai apskaičiuoti ir tvarkyti atsargas. Siekdama išvengti atliekų ir nuopjovų, *Jahnke* reikalingą plieną planavo išgyti tiesiai iš plieno lydyklos. Vadovaujantis šia koncepcija, žaliava jau plieno lydykloje būtų pritaikyta atitinkamo užsakymo matmenims ir privačiu geležinkeliu nugabenta tiesiai į bendrovę *Jahnke*.

⁽⁴⁾ „Bürgschaftsrichtlinie des Landes Sachsen-Anhalt EdErl vom 4.4.2000“, N 413/91 (Saksonijos-Anhalto užstato direktyva, red. aplinkraštis, 2000 4 4); E 5/94; E 8/01.

⁽⁵⁾ OL C 288, 1999 10 9, p. 2.

⁽⁶⁾ Vadovaujantis direktyva dėl konsolidavimo paskolų teikimo mažoms ir vidutinėms Saksonijos-Anhalto federacinės žemės įmonėms, Komisijos Nr. 452/97 patvirtinta pagalbos schema.

Nauja verslo sričių kryptis

- (30) Pradedant veikti naujose, pelningesnėse veiklos srityse turėjo būti išplėsta klientų grupė. HAMESTA vadovybės tikslas buvo per trumpą laiką perdirbti kuo daugiau plieno, tuo tarpu *Jahnke* siekia gaminti aukštos kokybės sudėtingas plieno konstrukcijas.
- (31) HAMESTA nesispecializavo jokiaje plieno konstrukcijų statybos srityje, tuo tarpu *Jahnke Halle* pagamino daug įvairių aukštos kokybės produktų. Bendradarbiaudama su architektu, įmonės vadovybė sukūrė plačią angarų konstrukcijų, kuriose į plieno konstrukcijas buvo įtraukiami stiklo ir medžio elementai, pasiūlą. Siekiant iš vieny rankų pasiūlyti visiškai užbaigtus angarus, 1998 m., bendradarbiaujant su *Jahnke Lenzen*, buvo įsteigta bendrovė *Jahnke Bau GmbH*, skirta perimti tokius darbus kaip plieno konstrukcijų angaro betono pamatų statyba.

Rinkodara ir platinimas

- (32) *Jahnke* turėjo būti įtraukta į esamą *Jahnke Lenzen* platinimo sistemą ir ketinta taikyti sistemingą rinkodarą. Remiantis Vokietijos duomenimis, *Jahnke* jau turi savo nuolatinę klientų grupę, kuriai priklauso ir garsios įmonės, vertinančios *Jahnke* kaip kvalifikuotą ir patikimą tiekėją bei suinteresuotos tolesne verslo ryšių plėtra.

4. Rinkos analizė

- (33) *Jahnke* veikia plieno konstrukcijų statybos pramonėje (Nace kodas 128.1).
- (34) Svarbiausia rinka geografiniu atžvilgiu yra Vokietija, kurioje *Jahnke* rinkos dalis sudaro maždaug 0,3 %. Šios įmonės dalis Europos rinkoje sudaro mažiau kaip 0,01 %. Remiantis Vokietijos valdžios institucijų duomenimis, *Jahnke* iki šiol gavo tik vieną užsakymą dėl tiekimo į Europos rinką, kurio vertė buvo 154 000 eurų.
- (35) Remiantis Vokietijos duomenimis, perteklinių gamybos pajėgumų nėra nei Vokietijos (maždaug 80 % pajėgumų panaudojama Vakarų Vokietijoje ir maždaug 90 % pajėgumų panaudojama Rytų Vokietijoje), nei Bendrijos rinkoje.
- (36) Siekdama pagerinti savo sąnaudų struktūrą, *Jahnke* nuo 1990 m. nuolat mažino savo pajėgumus ir nutraukė veiklą daugelyje sričių. Be to, ši įmonė 1991 m. sumažino darbuotojų skaičių nuo 650 iki 80. Pagalbos tikslas – ne suteikti galimybę gavėjui plėsti gamybinius pajėgumus, bet pirmiausia kompensuoti jo išsisteigimo išlaidas.

5. Tyrimo procedūros pradžia

- (37) 2001 m. vasario 28 d. laišku Komisija informavo Vokietiją apie savo sprendimą pradėti procedūrą pagal EB sutarties 88 straipsnio 2 dalį dėl šių neaiškių klausimų:
- a) ar *Jahnke*, kaip verslą pradedančiai įmonei, pagal gaires gali būti skiriama restruktūrizavimo pagalba;
- b) ar pateiktas restruktūrizavimo planas atitinka gairėse nustatytus gyvybingumo kriterijus;
- c) ar pagalba netinkamai neiškreips konkurencijos ir
- d) ar numatytas Saksonijos-Anhalto federacinės žemės užstatas suteikiamas pagal taikomos pagalbos schemos kriterijus. Todėl Komisija laiko šį užstatą *ad hoc* pagalba.
- (38) Komisija paprašė Vokietijos valdžios institucijų pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 10 straipsnio 3 dalį pateikti būtinos informacijos, kad Komisija galėtų patikrinti, ar Saksonijos-Anhalto federacinės žemės konsolidavimo paskola suteikta pagal taikomos pagalbos schemos kriterijus.

III. Vokietijos pastabos

- (39) Atsakydama į tyrimo procedūros pradžią, Vokietija teigė, kad 1999 m. lapkričio 30 d. HAMESTA bankroto administratoriaus laiškas p. *Jahnke* laikytinas perėmimo sutartimi ir kad todėl *Jahnke* pagal gairių 10 išnašą sudaro išimtį iš bendrojo draudimo teikti restruktūrizavimo pagalbą verslą pradedančiai įmonei. Be to, Vokietijos valdžios institucijos nurodė, kad *Jahnke* jau nuo 2000 m. iki 2002 m. buvo perėmusi HAMESTA atsargas ir 237 000 eurų investavusi į remontą.
- (40) Vokietija tvirtina, kad restruktūrizavimo planas buvo tinkamas, kad atkurtų ilgalaikį *Jahnke* gyvybingumą ir neleistina neiškreiptų konkurencijos.
- (41) Vokietijos valdžios institucijos pateikė papildomų duomenų dėl schemos, pagal kurią Saksonijos-Anhalto federacinė žemė suteikė konsolidavimo paskolą, taikymo. Vokietijos valdžios institucijų nuomone, paskola buvo suteikta pagal visas šios schemos sąlygas.

(42) Vokietija Komisijai priminė, kad praecityje buvo leista teikti restruktūrizavimo pagalbą verslą pradedančioms įmonėms ir šiuo atveju rėmėsi 2000 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos sprendimu dėl pagalbos *Homatec Industrietechnik GmbH (HOMATEC)* ir *Ambau Stahl- und Anlagenbau GmbH (AMBAU)* ⁽⁷⁾.

(43) 2003 m. sausio ir liepos mėn. Vokietija Komisijai pranešė, kad *Jahnke* pareiškė ieškinį dėl bankroto bylos iškėlimo, o bankroto procesas truksiąs mažiausia iki 2004 m. vidurio.

IV. PAGALBOS VERTINIMAS

1. Valstybės pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį

(44) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka. Pagal Europos Bendrijų teismų praktiką, žalos prekybai kriterijus yra įvykdomas tuomet, kai palaikoma įmonė užsiima ūkine veikla, kuri daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

(45) *Jahnke* gavo iš BvS dvi 560 000 eurų paskolas, o iš Saksonijos-Anhalto federacinės žemės – 260 000 eurų konsolidavimo paskolą. Federacinė žemė buvo pasiruošusi suteikti papildomą užstatą banko paskolai, kuri būtų skirta finansuoti turto pardavimo kainą. Šiomis priemonėmis *Jahnke* suteikiami pranašumai, kurių įmonė su panašiais ekonominiais sunkumais finansų rinkoje negautų.

(46) Saksonijos-Anhalto federacinė žemė yra viešosios valdžios institucija tam tikros valstybės teritorijos dalyje, o BvS irgi yra valstybės institucija, kuri finansuoja savo veiklą valstybės lėšomis. Ji veikia kaip viešosios teisės institucija, kuri pagal savo įstatus yra įpareigota, atsižvelgdama į viešą interesą, valdžios institucijų vardu privatizuoti savo prižiūrimas įmones. Todėl su jos taikomomis priemonėmis yra susijusi ir valstybė.

(47) Šios priemonės įmonei yra teikiamos iš valstybės išteklių, todėl sumažinamos sąnaudos, kurios paprastai susidarytų

įgyvendinant restruktūrizavimo projektą. Paramos gavėja *Jahnke* bendrovė užsiima plieno konstrukcijų statyba ir gamina produktus, kuriais tarpusavyje prekiauja valstybės narės. Kadangi pagalba gali iškreipti konkurenciją, ji patenka į EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

(48) EB sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatomos išimties EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatytam draudimui.

(49) Vokietija nepareiškė pretenzijų, kad būtų leidžiama teikti pagalbą pagal šio straipsnio 2 dalį. Ši nuostata akivaizdžiai nepritaikoma.

(50) Galima pritaikyti EB sutarties 87 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Komisija tam tikromis aplinkybėmis gali leisti teikti valstybės pagalbą. Šio straipsnio a, b ir e punktuose pateikiamos išimties šiuo atveju nebuvo nurodomos ir nelaiškomos svarbiomis. Pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą Komisija gali leisti teikti valstybės pagalbą, skirtą regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominei plėtrai skatinti. Saksonijos-Anhalto federacinė žemė priskiriama tokiems regionams. Tačiau šiuo atveju pagrindinis pagalbos tikslas yra tam tikros ekonomikos srities plėtros skatinimas, o ne regiono ekonominė plėtra. Todėl pagalba šios įmonės restruktūrizavimui pagal pateiktą restruktūrizavimo planą vertintina ne pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a, bet pagal c punktą.

(51) Bendrovė *Jahnke* priskiriama mažoms ir vidutinėms įmonėms, kaip apibrėžta 1996 m. balandžio 3 d. Komisijos rekomendacijoje 96/280/EB dėl mažų ir vidutinių įmonių apibrėžimo ⁽⁸⁾.

2. Pagalbos teikimas pagal patvirtintą schemą

(52) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija konstatavo, kad Saksonijos-Anhalto federacinė žemė ketino suteikti paskolas užstatą pagal Saksonijos-Anhalto federacinės žemės užstato teikimo direktyvas ⁽⁹⁾, t. y. pagal Komisijos N 413/91 patvirtintą schemą (toliau – užstato schema). 2 mln. eurų užstatas turėjo dengti 80 % 2,5 mln. eurų paskolos.

⁽⁷⁾ HOMATEC: 2002 7 12 Sprendimas, OL C 310, 2002 12 13, p. 22; AMBAU: Komisijos sprendimas 2003/261/EB (OL L 103, 2003 4 24, p. 51).

⁽⁸⁾ OL L 107, 1996 4 30, p. 4; dar žr. priedą, 1 straipsnio 1 ir 6 dalis.

⁽⁹⁾ Šias gaires priėmė Finansų ministerija 2000 m. balandžio 4 d. Šias gaires priėmė Finansų ministerija 2000 m. balandžio 4 d.–2001 m. kovo 3 d. red. aplinkraščiu.

- (53) Be to, Saksonijos-Anhalto federacinė žemė suteikė 260 000 eurų konsolidavimo paskolą. Remiantis Vokietijos duomenimis, paskola buvo suteikta pagal Direktyvą dėl konsolidavimo paskolų teikimo vidutinėms Saksonijos-Anhalto federacinės žemės įmonėms, kurią Komisija irgi patvirtino Nr. 452/97 (toliau – antroji schema).
- (54) Abiejų schemų atveju turi būti laikomasi tam tikrų sąlygų, kad pagalba būtų suteikta: restruktūrizuojant įmonę, pagalba turi apimti tik restruktūrizavimo planus, kurie gali padėti atkurti ilgalaikį pagalbos gavėjo gyvybingumą; be to, pagalba turi būti siejama su dideliu gavėjo nuosavu įnašu, galiausiai ji turi būti suteikta tik būtinu minimumu gavėjo konkurencingumui atkurti. Abiejose schemose draudžiama teikti pagalbą investicijoms, skirtoms verslą pradedančioms įmonėms.
- (55) Pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 10 straipsnio 3 dalį Komisija įpareigojo pateikti informacijos dėl Saksonijos-Anhalto federacinės žemės konsolidavimo paskolos, siekdama išsiaiškinti, ar, taikant šią priemonę, buvo įvykdytos visos antrosios schemos sąlygos.
- (56) Dėl numatomo užstato Komisija pareiškė abejonių, ar visos užstato schemos sąlygos (ilgalaikio įmonės gyvybingumo atstatymas; neskiriamą pagalbą pirmosioms verslą pradedančios įmonės investicijoms) įvykdytos. Todėl Komisija laiko numatytą užstatą *ad hoc* pagalba.
- (57) Atsakydama į įsakymą pateikti informacijos ir sprendimą pradėti oficialią tyrimo procedūrą, Vokietija teigė, kad abi priemonės buvo ar būtų taikomos pagal atitinkamą schemą.
- (58) Dėl 3 punkte išvardytų priežasčių Komisija mano, kad pateiktas restruktūrizavimo planas neatitinka gairėse nustatyto gyvybingumo kriterijaus. Be to, Komisija mano, kad *Jahnke* netaikytina ir restruktūrizavimo pagalba. Todėl Saksonijos-Anhalto federacinės žemės paskola ir užstatas nebuvo arba nebūtų suteikti pagal visas atitinkamos schemos sąlygas.
- (59) Kadangi abi priemonės neatitinka atitinkamos taikomos schemos sąlygų, jos turi būti laikomos *ad hoc* pagalba.
- (60) Vadinas, bendra šiuo sprendimu vertinamos *ad hoc* pagalbos suma, kaip apibrėžta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, sudaro 2,82 mln. eurų.

3. *Jahnke* restruktūrizavimo pagalba

- (61) Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁽¹⁰⁾ Komisija atskirai nustatė restruktūrizavimo pagalbos vertinimo kriterijus.

Įmonė, turinti teisę gauti pagalbą

- (62) Pagal gairių 3.2.2 punktą naujai sukurta įmonė neturi teisės gauti sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos, net jei jos pradinė finansinė padėtis yra neužtikrinta. Taip būna, pavyzdžiui, kai nauja įmonė atsiranda likvidavus ankstesnę įmonę arba tiesiog perima tokios įmonės turtą. Vienintelės šios taisyklės išimtys yra atvejai, kuriuos sprendžia *BvS*, vykdydama privatizaciją, arba panašūs atvejai buvusioje VDR, kai iki 1999 m. gruodžio 31 d. nauja įmonė atsirado likvidavus ankstesniąją arba ji tiesiog perėmė tokios įmonės turtą.
- (63) Sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą Komisija konstatavo, kad *Jahnke*, registruota 1999 m. lapkričio mėn., buvo verslą pradedanti įmonė. Ji išreiškė abejonę, ar *Jahnke* sudaro išimtį iš bendrojo draudimo teikti restruktūrizavimo pagalbą verslą pradedančiai įmonei, kadangi nei *HAMESTA* turtas buvo likviduotas, nei *Jahnke* iš tikrųjų jį perėmė, nes kreditorių susirinkimas nusprendė parduoti *Jahnke Halle* turtą ne vienam pirkėjui, o viešame aukcione.
- (64) Savo atsakyme Vokietija teigia, kad 1999 m. lapkričio 30 d. bankroto administratoriaus laiškas p. *Jahnke* laikytinas perėmimo sutartimi. Šiame laiške bankroto administratorius numatė, kad *Jahnke* galės naudotis turtu iki jo pardavimo. Be to, Vokietijos valdžios institucijos dar nurodė, kad *Jahnke* bendrovė nuo 1999 m. gruodžio mėn. vykdo *HAMESTA* ūkinę veiklą ir kad ponas *Jahnke* bei įmonė *Jahnke Lenzen* prisiėmė įsipareigojimus.
- (65) Be to, Vokietija teigė, kad Komisija jau daug kartų leido teikti pagalbą verslą pradedančioms įmonėms. Ji ypač rėmėsi *HOMATEC* ir *AMBAU* atvejais.
- (66) Remiantis Vokietijos valdžios institucijų duomenimis, *Jahnke* taip perėmė *HAMESTA* turtą:

⁽¹⁰⁾ OL C 288, 1999 10 9, p. 2. Šios gairės taikomos, nes dalis pagalbos buvo suteikta paskelbus gaires (žr. gairių 101 punktą).

- (67) 1999 m. lapkričio 30 d. bankroto administratorius p. Jahnke informavo, kad ketina parduoti įmonės turtą Jahnke bendrovei, jeigu gaus kreditorių susirinkimo sutikimą. Tuo tarpu ponas Jahnke, sutikus kitam turto nuomininkui, galėtų nuomoti turtą maždaug už 13 000 eurų, mokėtiną nuo 2000 m. sausio 1 d.
- (68) 2000 m. vasario mėn. buvo sudarytas pardavimo sutarties projektas. Tačiau vėliau paaiškėjo, kad HAMESTA kreditorių susirinkime šiai sutarčiai nebus pritarta, nes pirmenybė teikiama turto pardavimui viešame aukcione, todėl 2000 m. gegužės mėn. buvo sudaryta nauja neribotos trukmės nuomos sutartis.
- (69) Vokietija iš pradžių numatė aukcioną 2002 m., vėliau perkėlė jį į 2003 m. Siekdama užsitikrinti, kad šiame aukcione galėtų įsigyti turtą, Jahnke pirmiausia turėjo įsigyti HAMESTA kreditorių teisę įkeisti nekilnojamąjį turtą, tik tada įsigyti patį turtą.
- (70) Be to, Jahnke už 76 694 eurų perėmė HAMESTA atsargas ir 2000–2002 m. investavo apie 237 000 eurų į turto remontą.
- (71) HAMESTA bankroto administratorius 1999 m. lapkričio 30 d. laišku informavo Jahnke apie savo ketinimą parduoti jai HAMESTA turtą už 2,5 mln. eurų, jeigu gaus kreditorių susirinkimo sutikimą. Tuo metu turtas vėliausiai iki 2000 m. kovo 31 d. buvo išnuomotas kitoms įmonėms. Be to, bankroto administratorius pasiūlė p. Jahnke, susitarus su kitu nuomotoju, naudotis turtu už maždaug 13 000 eurų, mokėtiną nuo 2000 m. sausio 1 d.
- (72) 2000 m. vasario mėn. bankroto administratorius ir Jahnke sudarė naują nuomos sutartį, nutraukiamą iš anksto perspėjus prieš šešis mėnesius metų pabaigoje. Sutartis nustotų galioti pasibaigus HAMESTA bankroto administravimo procedūrai.
- (73) 2000 m. gegužės mėn. bankroto administratorius ir Jahnke sudarė naują nuomos sutartį, nutraukiamą iš anksto perspėjus prieš šešis mėnesius metų pabaigoje. Sutartis nustotų galioti pasibaigus HAMESTA bankroto administravimo procedūrai.
- (74) Komisija mano, kad 1999 m. lapkričio 30 d. laiške nėra aiškiai pasakyta, kad bankroto administratorius įsipareigojo galutinai perduoti turtą Jahnke. Jis tik pasiūlė p. Jahnke, susitarus su kitu nuomininku, neribotą laiką naudotis turtu. Ponas Jahnke galėtų turtu naudotis tol, kol bankroto administratorius nutrauktų sutartį per įstatyme nustatytą terminą.
- (75) Akivaizdu, kad bankroto administratorius 1999 m. lapkričio mėn. negalėjo priimti ilgalaikių sprendimų dėl turto perėmimo, nes jis nebuvo gavęs kreditorių susirinkimo sutikimo. 2000 m. vasario mėn. paaiškėjo, kad kreditorių susirinkimas nepritarė tiesioginiam turto pardavimui Jahnke bendrovei, o nusprendė parduoti turtą viešame aukcione.
- (76) Planuotas HAMESTA turto pardavimas aukcione iki šiol neįvyko. Remiantis Vokietijos valdžios institucijų duomenimis, reikia iš naujo apskaičiuoti turto vertę, kad galėtų įvykti aukcionas, kuris šiuo metu numatytas 2003 m. pabaigoje. Todėl Komisija negali manyti, kad Jahnke galės įsigyti arba ilgą laiką naudoti turtą.
- (77) Šis atvejis skiriasi nuo bendrovių HOMATEC ir AMBAU atveju, kurioms abiem buvo taikomos 1994 m. Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁽¹¹⁾ vertinimo. Dėl ypatingų aplinkybių Rytų Vokietijos federacinėse žemėse Komisija pagal 1994 m. gaires patvirtino ir restruktūrizavimo pagalbą verslą pradedančioms įmonėms vadinauoju *Auffangslösungen*⁽¹²⁾ (t. y. sprendimų, neleidžiančių nutrukti bankrutavusios įmonės veiklai) būdu. Kadangi HOMATEC ir AMBAU atvejais taikyti *Auffangslösungen* bei įvykdyti visi 1994 m. gairėse nustatyti kriterijai, Komisija bet kuriuo metu galėjo patvirtinti šių dviejų įmonių restruktūrizavimo pagalbą.
- (78) Tačiau šis atvejis yra susijęs su 1999 m. gairėmis, pagal kurias *Auffangslösungen* koncepcija buvo taikoma tik tiems atvejams, kurie buvo nagrinėjami iki 1999 m. gruodžio 31 d. Be to, šiuo atveju nustatyti konkretūs skirtumai, nes HAMESTA perėmė verslą Jahnke ne ilgam laikui, o tik remdamasi bankroto administratoriaus pasiūlymu naudotis turtu iki bankroto proceso pabaigos. Tuo šis atvejis skiriasi nuo abiejų pirmiau minėtų. Kadangi šį atvejį reikia vertinti vadovaujantis naujomis griežtesnėmis gairėmis, Komisija turi taikyti kitus kriterijus, negu buvo taikyti HOMATEC arba AMBAU atvejais.
- (79) Dėl minėtų priežasčių Komisija negali laikyti, kad Jahnke atitinka sąlygas dėl išimties iš bendrojo draudimo teikti restruktūrizavimo pagalbą verslą pradedančiai įmonei.

⁽¹¹⁾ OL C 386, 1994 12 23, p. 12.

⁽¹²⁾ Naujos įmonės, įsteigtos po bankroto proceso ir perėmusios anks-
tesnės bankrutavusios įmonės verslą.

(80) Komisija mano, kad šie svarstymai dėl draudimo teikti restruktūrizavimo pagalbą pagrindžia išvadą, kad pagalba neatitinka sąlygų dėl EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymo. Siekdamą išsiaiškinti, ar priemonės atitinka kitus patvirtintų pagalbos schemų kriterijus, Komisija ištyrė kitus galimus taikyti gairėse nustatytus kriterijus.

Gyvybingumo atkūrimas

(81) Vadovaujantis gairėmis, pagal restruktūrizavimo planą per pagrįstą laikotarpį ir remiantis realiomis būsimų veiklos sąlygų prielaidomis turi būti atkurta įmonės ilgalaikis gyvybingumas. Siekiant įvykdyti gyvybingumo kriterijų, restruktūrizavimo planas turi būti tinkamas, kad įmonė turėtų galimybę padengti visas sąnaudas, įskaitant nusidėvėjimą ir finansinius privalomuosius mokėjimus, bei pasiekti kapitalo grąžą, kuri turėtų būti pakankama, kad restruktūrizuotai įmonei neberekėtų pagalbos ir ji galėtų konkuruoti rinkoje savo jėgomis.

(82) Sprendime pradėti tyrimo procedūrą Komisija konstatavo, kad bendradarbiavimas su *Jahnke Lenzen* sudaro pagrindinę restruktūrizavimo plano dalį. Komisija pažymėjo, kad ji negalėtų pritarti restruktūrizavimo planui, jei pagalbos gavėjas bet kuriuo atveju negalėtų pats įgyvendinti restruktūrizavimo priemonių. Be to, Komisija išreiškė abejonę, ar investuotojas turės reikalavimą lėšų turtui įsigyti. Atsižvelgiant į faktą, kad restruktūrizavimo terminas baigtųsi 2002 m. lapkričio mėn., o viešas aukcionas turėjo vykti tik 2002 m. kovo – rugsėjo mėn., Komisija išreiškė abejonę, ar restruktūrizavimo planas atkurtų ilgalaikį *Jahnke* gyvybingumą, kaip apibrėžta gairėse.

(83) Iš turimos informacijos aiškėja, kad *Jahnke* iki šiol negalėjo galutinai įsigyti *HAMESTA* turto, o vien tai patvirtina, kad įmonė nėra gyvybinga. Dėl šių priežasčių neatrodo įmanoma, kad *Jahnke* netolimoje ateityje galės įsigyti turą:

- a) 2,5 mln. eurų banko paskola, būtina turto pardavimo kainai finansuoti, nebuvo suteikta;
- b) investuotojas disponuoja tik nedidelėmis lėšomis ir
- c) *Jahnke* 2002 m. paskelbė bankrotą.

(84) Restruktūrizavimo koncepcijos silpnoji vieta yra ta, kad nė vienu momentu nebuvo finansiškai užtikrinta jos įgyvendinimo sąlyga, t. y., kad bus perimtas turtas. Po

sprendimo pradėti procedūrą pateikta informacija neleidžia daryti išvados, kad kuriuo nors momentu bankas buvo įsipareigojęs finansuoti. Be to, iš pateiktos informacijos neatrodo, kad investuotojas trūkstamas lėšas būtų pats galėjęs sukaupti iš nuosavų išteklių, kurie jau buvo panaudoti įsisteigimo priemonėms finansuoti, arba net iš planuojamo įmonės pelno, nes pastarojo irgi nebūtų užtekę.

(85) Be to, konstatuojama, kad Komisijos abejonės dar labiau sustiprino faktas, kad faktiškai *Jahnke* rezultatai neatitiko lūkesčių. Nors restruktūrizavimo planas numatė 250 000 eurų (2000 m.) ir 600 000 eurų (2001 m.) metinį rezultatą, faktiškai rezultatai siekė 100 000 eurų (2000 m.) ir 15 000 eurų (2001 m.).

(86) Komisija negali daryti išvados, kad restruktūrizavimo planas rėmėsi realiomis prielaidomis ir kad *Jahnke* ilgalaikį gyvybingumą galima atkurti per pagrįstą laikotarpį.

Konkurencijos iškraipymas

(87) Restruktūrizavimo plane turi būti numatytos priemonės švelninti galimą neigiamą pagalbos poveikį konkurentams, kitu atveju pagalba turėtų būti laikoma prieštaraujanti bendram interesui, todėl jai nebūtų taikoma išimtis pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

(88) Todėl restruktūrizavimo planas turi proporcingai pagal gautos pagalbos sumą stipriai prisidėti prie tam tikros Bendrijos rinkos pramonės restruktūrizavimo: neatšaukiamai mažindamas gamybos pajėgumus arba jų atsiskydamas, jei tiriama įmonė veikia Bendrijos rinkoje, kurioje objektyvus paklausos ir pasiūlos įvertinimas rodo, kad yra struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius. Jei nėra struktūrinio pajėgumų pertekliaus, Komisija paprastai nereikalauja taikyti kompensacinių pagalbos priemonių ir mažinti pajėgumų.

(89) Vokietija pateikė Komisijai išsamius duomenis apie padėtį plieno konstrukcijų rinkoje ir taip įrodė, kad Vokietijos rinkoje, kurioje daugiausia veikia *Jahnke Halle* ir kurioje jos rinkos dalis sudaro mažiau nei 1 %, bei Europos rinkoje, kurioje *Jahnke* rinkos dalis nesiekia 0,001 %, nėra struktūrinio gamybinių pajėgumų pertekliaus.

- (90) Kadangi *Jahnke* priskiriama mažoms ir vidutinėms įmonėms, o restruktūrizavimo plane nenumatyta plėsti gamybinius pajėgumus, Komisija mano, kad atitinkamas gairėse nustatytas kriterijus yra įvykdytas.

Restruktūrizavimo sąnaudų ir naudos santykis

- (91) Pagalbos dydis ir intensyvumas turi apimti tik restruktūrizavimui būtiną minimumą ir, Komisijos nuomone, būti proporcingas laukiamai naudai. Todėl investuotojas turi ženkliai prisidėti prie restruktūrizavimo sąnaudų dengimo savo lėšomis.
- (92) Vadovaujantis Vokietijos pateiktais duomenimis, numatomas investuotojo įnašas atitinka maždaug 21 % visų sąnaudų. Kadangi *Jahnke* yra vidutinė įmonė, Komisija gali ne taip griežtai vertinti pagalbą. Todėl Komisija mano, kad investuotojo įnašas yra tinkamas.

V. IŠVADA

- (93) Atsižvelgdama į pirmiau pateiktus svarstymus, Komisija konstatuoja, kad nors jos abejonės dėl netinkamo konkurencijos iškraipymo ir pagalbos proporcingumo buvo išsklaidytos, tačiau nei sąlyga dėl įmonės atitikimo reikalavimams, nei restruktūrizavimo gairėse nustatytas gyvybingumo kriterijus nebuvo įvykdyti. Todėl pagalba turi būti laikoma nesuderinama su bendrąja rinka.
- (94) Komisija konstatuoja, kad Vokietijos Federacinė Respublika, nusižengdama EB sutarties 88 straipsnio 3 dalies nuostatomis, neteisėtai suteikė apie 820 000 eurų pagalbą.
- (95) Neteisėtai suteiktą pagalbą, kurią sudaro 560 000 eurų BvS paskola ir 260 000 eurų Saksonijos-Anhalto federacinės žemės paskola, turi grąžinti gavėjas, jeigu jis to dar nepadarė,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Vokietijos pagalba bendrovei *Jahnke Stahlbau GmbH*, kurią sudaro 560 000 eurų (suteikta dviem BvS paskolomis) ir 260 000 eurų suma (suteikta Saksonijos-Anhalto federacinės žemės paskola) yra nesuderinama su bendrąja rinka.

2 straipsnis

Vokietijos pagalba, suteikta Saksonijos-Anhalto federacinės žemės užstato *Jahnke Stahlbau GmbH* naudai būdu, kurią sudarė 2 000 000 eurų, yra nesuderinama su bendrąja rinka.

3 straipsnis

1. Vokietija imasi visų būtinų priemonių, kad 1 straipsnyje minimas pagalbos gavėjas grąžintų neteisėtai jam suteiktą pagalbą.

2. Pagalba bus nedelsiant grąžinta pagal nacionalinės teisės procedūrą, jeigu ji leidžia nedelsiant ir veiksmingai įvykdyti sprendimą. Į grąžintiną sumą įskaičiuojamos palūkanos, kurios apskaičiuojamos nuo to momento, kai gavėjui buvo suteikta neteisėta pagalba, iki jos faktinio grąžinimo. Palūkanos skaičiuojamos taikant orientacinę palūkanų normą, kuri yra naudojama apskaičiuojant regioninės pagalbos dotacijos ekvivalentą.

4 straipsnis

Vokietija per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo informuoja Komisiją apie priemones, kurių buvo imtasi vykdant šį sprendimą.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2003 m. spalio 1 d.

Komisijos vardu
Mario MONTI
Komisijos narys